

BIULETYN INFORMACYJNY SEKCJI ZAWODOWEJ INFRASTRUKTURY KOLEJOWEJ PRZY KRAJOWEJ SEKCJI KOLEJARZY NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

8 MARCA 2022

WSZYSTKIM KOLEŻANKOM
WSZYSTKIEGO NAJLEPSZEGO
ŻYCZĄ KOLEDZY
Z SZIK NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Dołączamy ogrom krokusów, które najpiękniej
kwitną w Dolinie Chochołowskiej.

O nieco większym niż wydanie pierwsze, ale wciąż „Małym słowniku żargonu kolejowego” piszemy nieco więcej **na stronie 10.**

BEZPIECZNY LISTEK

W największym międzynarodowym konkursie branży public relations – SARBRE Awards 2021 została nagrodzona kampania społeczna Bezpieczny przejazd – „Szlaban na ryzyko!”. Projekt „#ŻółtaNaklejkaPLK, która ratuje życie” zwyciężył w kategorii regionalnej The Baltic.

Rokrocznie w konkursie PR – SARBRE Awards (Superior Achievement in Branding, Reputation & Engagement)

wyłaniane są najlepsze światowe kampanie prowadzone przez międzynarodowe marki i najbardziej renomowane instytucje. Podczas ubiegłorocznej gali doceniono projekt realizowany przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A i agencję Partner of Promotion. Międzynarodowe jury wyłoniło zwycięzcę spośród ponad 2000 zgłoszeń. Konkurs jest organizowany od 2008 r. przez PProvoke Media (dawniej Holmes Report), uznanego wydawcę dostarczającego najważniejsze wiadomości, opinie i dane z branży PR z całego świata.

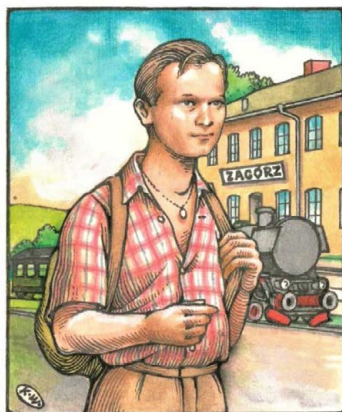
Od 2018 r. wszystkie przejazdy zarządzane przez PLK są oznakowane żółtymi naklejkami zawierającymi numery: identyfikacyjny przejazdu kolejowo-drogowego, alarmowy 112 i telefonów „w razie awarii”. To właśnie one pozwalają sprawnie zawiadomić służby o niebezpiecznym zdarzeniu i zapobiec dramatom osobistym, utrudnieniom w ruchu i kosztom związanym ze zdarzeniami. Oznakowanie przejazdów istotnie zwiększyło poziom bezpieczeństwa kierowców oraz pasażerów pociągów. W propagowanie kampanii wpisuje się prezentowany kalendarzyk-listek.

Red.

ROCZNICE

W lipcu 1948 r. Karol Wojtyła został skierowany do pracy w parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Niegowici, gdzie był wikariuszem i katechetą. Wolny czas lubił spędzać na wędrownkach z młodzieżą. W sierpniu 1949 r. trafił do parafii św. Floryana w Krakowie. Na wycieczkach, aby zmylić ówczesną milicję, zdejmował sutannę i pozwalał, by nazywano go „wujkiem”. Wędrowania nie zaniechał, gdy został biskupem. Prezentowana kartka pocztowa, wydana z okazji 60. rocznicy ostatniego pobytu ks. bp. Karola Wojtyły w Zagórzcu została wprowadzona do obrotu 31 sierpnia 2020 r. Nakład 800 sztuk.

60. ROCZNICA OSTATNIEGO POBYTU KS. BP. KAROLA WOJTYŁY W ZAGÓRZCU

PODZAS WĘDRÓWEK W BIESZCZADY
31.08.1960 r.

Poczta Polska S.A. Nr 4/Rzeszów, VIII/2020 nakład 800 szt., proj. K. Wiśniak, A. Blaszczyk

Jan Paweł II zmarł w Watykanie 2 kwietnia 2005 r. Proces kanonizacyjny rozpoczął się miesiąc po jego śmierci, z odstępstwem od tradycyjnego pięcioletniego okresu oczekiwania. Czciogodnym Sługą Bożym został ogłoszony przez swojego następcę Benedykta XVI 19 grudnia 2009 r. Beatyfikacja odbyła się 1 maja 2011 r., a kanonizacja 27 kwietnia 2014 r. Wydarzenie przeszło do historii Kościoła z powodu ogłoszenia świętymi jednocześnie dwóch papieży – Jana XXIII i Jana Pawła II w obecności dwóch biskupów Rzymu – urzędującego Franciszka i emerytowanego Benedykta XVI.

Red.

Z PRAC RADY NADZORCZEJ PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.

25 stycznia 2022 / 16 lutego 2022

Rada Nadzorcza PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. posiedzenie styczeniowe przeprowadziła wykorzystując środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Obrady rozpoczęto od załatwienia spraw proceduralnych, przyjęcia porządku obrad oraz protokołu z posiedzenia 21 grudnia 2021 r.

Rada prowadzi stały monitoring wyników ekonomiczno-finansowych w PLK. Wynika, że za okres styczeń-listopad 2021 r. były one korzystniejsze niż planowano. Jest to spowodowane przede wszystkim uzyskaniem wyższych przychodów z udostępniania linii kolejowych, wyższych środków publicznych, wyższych przychodów ze sprzedaży złomu oraz poniesieniem niższych kosztów operacyjnych.

Wyższe przychody z udostępniania linii kolejowych wynikają z większej pracy eksploatacyjnej przewoźników towarowych. W ciągu 11 miesięcy 2021 r. przychody z udostępniania linii kolejowych przewoźnikom pasażerskim zostały zrealizowane na poziomie ok. 95% przyjętego planu, a w ruchu towarowym na poziomie ok. 107%. Chociaż, jak podkreślił Zarząd, przedstawione wyniki nie są całkiem miarodajne, to na końcowy wynik finansowy PLK za 2021 r. należy patrzeć z optymizmem.

W dyskusji została zasygnalizowana sprawa optymalizacji kosztów i projektu planu rzeczowo-finansowego PLK na 2022 r. Wynika z niego m.in., że w branży drogowej nie będzie możliwości przeznaczenia takich środków finansowych, na które jest zapotrzebowanie.

Warto odnotować ważną informację Zarządu, że w planie przewidziano podwyżkę wynagrodzeń dla pracowników Spółki, uwzględniającą ubiegłoroczną inflację. Podejście do tej sprawy przez Zarząd jest jednak bardzo ostrożne, a na ostateczne decyzje duży wpływ będą miały wyniki finansowe PLK za pierwszy kwartał br., a szczególnie przychody z udostępniania linii kolejowych.

Kwartalną informację o realizacji zamknięć torowych podczas prac

prowadzonych przez Centrum Realizacji Inwestycji (CRI) Zarząd przygotowuje na wniosek Rady. W IV kwartale 2021 r. zaplanowano 28 345 zamknięć całodobowych, z czego zrealizowano 27 831, co stanowi 98,19% zamknięć zrealizowanych do ogółu planowanych. Powodem niezrealizowania zamknięć 24-godzinnych jest najczęściej wydłużenie zamknięć torów sąsiednich, które nie mogą być jednocześnie realizowane ze względu na konieczność zachowania przejezdności na danej linii.

W IV kwartale 2021 r. zaplanowano 5720 przerw technologicznych, z czego zrealizowano 3584 (62,66%). Powodem różnicy między przerwami planowanymi a zrealizowanymi były przede wszystkim odwołania i rezygnacje zgłoszone przez wykonawców robót budowlanych.

Rada przyjęła informację Zarządu ws. kosztów realizacji w drugim półroczu 2021 r. jednego kilometra linii kolejowej w Polsce. Analiza kosztów obejmowała budowę nowych linii, przebudowę – modernizację i rewitalizację linii zarówno jedno-, jak i dwutorowych, w formie projektuj i buduj oraz buduj. Wynika z niej duże zróżnicowanie kosztów od ok. 5,7 mln zł do ok. 11 mln zł (koszt brutto kilometra jednego toru). Jest to spowodowane przede wszystkim zakresem robót.

Następna, comiesięczna informacja Zarządu dotyczyła postępu prac w zakresie realizacji projektu budowy infrastruktury systemu ERTMS/GSM-R na liniach kolejowych. Głównymi elementami tej infrastruktury są obiekty radiokomunikacyjne (fundamenty pod maszty i maszty) oraz światłowodowe kable szlakowe (rurociągi kablowe i kable światłowodowe). Oprócz uzyskania wymaganych zgód i pozwoleń na budowę, a następnie jej wykonania, niezbędnym jest także uzyskanie zezwolenia na dopuszczenie systemu do eksploatacji, wydawanego przez Urząd Transportu Kolejowego oraz uzyskanie certyfikacji wykonywanej przez jednostkę notyfikowaną (certyfikat WE).

Wykonawcą projektu jest konsorcjum pod przewodnictwem firmy Nokia, która mimo zatrudnienia nowych podwykonawców, nie realizując przyjętego wcześniej harmonogramu robót. Realizacja tego projektu jest opóźniona i wiąże się z występowaniem wielu problemów. Do takich należy zaliczyć brak zgód na dysponowanie nieruchomością na cele budowlane, głównie spowodowane nieuregulowanym stanem własności. Problem ten dotyczy nieruchomości PKP S.A., w tym objętych umową D-50, dla których brak ksiąg wieczystych lub są one nieaktualne. Ryzyko opóźnienia realizacji projektu koliduje m.in. z projektami realizowanymi przez CRI w ramach modernizacji linii kolejowych na terenie całego kraju. Podobne kolizje występują z projektami inwestycyjnymi realizowanymi przez inne podmioty, takie jak Główna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.

Nową formą nadzoru Rady nad działalnością PLK jest sporządzanie przez Spółkę dokumentacji zdjęciowej projektów inwestycyjnych, gdzie zidentyfikowano opóźnienia lub projektów objętych robotami dodatkowymi powyżej 10% wartości projektu. Dotyczy to głównie działek, na których występują problemy związane z budową systemu ERTMS/GSM-R na liniach kolejowych. Analiza przygotowanego materiału zdjęciowego będzie prowadzona nadal, a jej raportowania Rada oczekuje na następnych posiedzeniach.

Rada przyjęła informację Zarządu ws. przeniesienia własności składników infrastruktury kolejowej oraz gruntów pod liniami kolejowymi z PKP S.A. w formie Zorganizowanej Części Przedsiębiorstwa (ZCP) do PLK. Sprawa jest prowadzona przez zainteresowane spółki od kilku lat. W grudniu kontynuowane były prace zespołów roboczych składających się z przedstawicieli PLK i PKP S.A., które w aplikacji Jednoczesny Opis Gruntów i Infrastruktury (JOGI) dokonały przeglądu działek w projekcie aportu. Część spośród ok. 1900 działek została zaopiniowana pozytywnie, a część została wyłącza-

dokończenie na stronie 4

Z PRAC SEKCJI ZAWODOWEJ INFRASTRUKTURY KOLEJOWEJ NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

3 lutego

W piśmie SZIK-08/02/2022 adresowanym do prezesa Zarządu PLK, I. Merchel nasza sekcja zawodowa, występując w imieniu zakładowych organizacji związkowych NSZZ „Solidarność” działających w jednostkach organizacyjnych PLK, zwróciła się z prośbą o wdrożenie poniższych wniosków dotyczących stosowania zapisów Rozporządzenia Rady Ministrów z 28 maja 1996 r. ws. profilaktycznych posiłków i napojów (wraz z późniejszymi zmianami) dla uprawnionych pracowników Spółki.

Spowodowanie respektowania przez kierowników jednostek organizacyjnych PLK Rozporządzenia Rady Ministrów z 12 czerwca 2019 r. zmieniającego dotychczasowe rozporządzenie ws. profilaktycznych posiłków i napojów z 28 maja 1996 r., gdzie §2 ust. 2 umożliwia pracodawcy zapewnienie pracownikowi posiłku w czasie pracy przez przekazanie bonów, talonów, kuponów uprawniających do otrzymania produktów.

Ze względu na rodzaj pracy wykonywanej przez pracowników uprawnionych do otrzymywania posiłków profilaktycznych (np. rozproszenie miejsc pracy, oddalenie od punktów gastronomicznych, przemieszczanie się zespołów awaryjnych) oraz ze względów organizacyjnych (brak właściwych warunków do sporządzenia posiłku we własnym zakresie, koszty magazynowania i dystrybucji produktów zakupionych przez pracodawcę) wydawanie posiłków w formie bonów lub talonów żywieniowych jest uzasadnione.

Świadczą o tym także starania Zarządu PLK, który wspólnie z SZIK kilkakrotnie (w latach 2017-2018) występował do Rady Ministrów z propozycją zmian w ww. rozporządzeniu, co zostało zrealizowane 12 czerwca 2019 r.

Zwiększenie wartości posiłku profilaktycznego do kwoty nie mniejszej niż 10 zł. Wartość posiłku profilaktycznego 7,55 zł obowiązuje od kilku lat i nie była rewaloryzowana pomimo inflacji, która drastycznie wzrosła w 2021 r. (wg. GUS – 5,1%) i nadal wzrasta (w styczniu br. – 10%).

W tym czasie ceny artykułów żywnościowych, produktów i posiłków gorących wydawanych w punktach żywieniowych znacznie wzrosły. Przy obecnie

obowiązującej wartości realizacja określonych w ww. rozporządzeniu posiłków profilaktycznych jest znacznie utrudniona.

16 lutego

Odpowiadając na pismo SZIK-06/01/2022 ws. zwiększenia kwoty refundacji kosztów poniesionych przez pracownika na zakup okularów korygujących wzrok do pracy przy komputerze dyrektor Biura Spraw Pracowniczych, G. Mamińska wyjaśniła stanowisko pracodawcy w tej sprawie. W zakończeniu pisma napisała:

Zatem okulary wraz z wbudowaną częścią korekcyjną winny służyć pracownikom w czasie wykonywania obowiązków służbowych podczas obsługi monitora ekranowego, a pracodawca ma obowiązek pokryć koszty okularów w wersji podstawowej (standardowej). Reasumując, kwota którą pracodawca przeznacza na ten cel jest odpowiednia zwłaszcza, że podlega raz w roku waloryzacji o wskaźnik inflacji ogłaszany przez GUS.

W chwili obecnej maksymalna kwota zwrotu kosztu zakupu okularów korygujących wzrok zaleconych w ramach profilaktycznej opieki zdrowotnej do pracy przy monitorze ekranowym pracownikom PLK wynosi 345,63 zł.

17 lutego

Odpowiadając na pismo SZIK-02/01/2022 ws. funkcjonowania Bibliotecznych Ośrodków Informacji dyrektor Biura Spraw Pracowniczych, G. Mamińska przedstawiła wyjaśnienia w tej sprawie pozyskane z Biura Komunikacji i Promocji, które na mocy §25, ust. 1, pkt 28 Regulaminu organizacyjnego Centrali PLK sprawuje nad nimi nadzór merytoryczny. Wyraziła zdziwienie zawartą w piśmie naszej sekcji zawodowej sugestią o systemowym wygaszaniu działalności Bibliotecznych Ośrodków Informacji.

22 lutego

W piśmie SZIK 13/02/2022 adresowanym do prezesa Zarządu PLK, I. Merchel czytamy:

Dodatek za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, uciążliwych i niebezpiecznych jest regulowany w Załączniku nr 9 do ZUZP dla pracowników PLK. SZIK wnioskuje o wypłatę tego dodatku pracownikom zatrudnionym na stanowisku „operator informacji pasażerskiej”.

Narzędziem pracy osób zatrudnionych na tym stanowisku jest komputer z monitorem ekranowym. Podstawowym czynnikiem pracy dla tego zespołu jest system równoważnego czasu pracy. W czasie zmiany roboczej pracownik obsługujący System Dynamicznej Informacji Pasażerskiej (SDIP) korzysta stale z komputera z monitorem. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 1 grudnia 1998 r. ws. bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe stanowi podstawę do wypłaty dodatku za pracę nie krótszą niż 4 godziny na dobę.

Analizując opisane uwarunkowania uważamy, że dodatek uciążliwy powinien być wypłacany za każdą przepracowaną godzinę przy obsłudze SDIP i monitorów ekranowych, gdyż praca ta jest wykonywana w czasie dłuższym niż określone w Rozporządzeniu 4 godziny.

Wnoskujemy również, aby prawo do sfinansowania przez pracodawcę okularów korygujących wzrok, wynikające z Rozporządzenia przysługiwało, oprócz wskazanym wyżej, również pracownikom zatrudnionym na stanowiskach z monitorem ekranowym (bez komputera), lecz z koniecznością stałego obserwowania monitora, co wynika z zadań opisanych w wewnętrznych instrukcjach służbowych (np. praca dróżnika przejazdowego i korzystanie z elektronicznego systemu SWDP).

Opisywane problemy nie mają precyzyjnego zapisu w ZUZP dla pracowników PLK i są różnie interpretowane i stosowane przez kierowników jednostek organizacyjnych Spółki. W związku z tym SZIK występuje o ich pilne uregulowanie w oparciu o rzeczywiste uwarunkowania pracy wskazanych zespołów pracowniczych.

23 lutego

Obraadowało Prezydium SZIK. Omawiano sytuację w naszej sekcji zawodowej. Wypracowano stanowisko ws. podwyżki wynagrodzeń w 2022 r. Omawiano zmiany w ZUZP dla pracowników PLK, działalność kas zapomogowo-pożyczkowych w świetle Ustawy z 11 sierpnia 2021 r., ubezpieczenie OC dla członków NSZZ „Solidarność” na podstawie umowy SZIK z Generali T.U. S.A., wydawanie biuletynu „Solidarność w PEELKA”.

Red.

czona z aportu. Równocześnie Biuro Prawne w Centrali PLK prowadzi prace polegające na sprawdzaniu wpisów w księgach wieczystych dla nieruchomości, które zostały włączone do projektu ZCP.

Trwają prace legislacyjne nad projektem ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i restrukturyzacji Przedsiębiorstwa Państwowego PKP, który jest na etapie konsultacji publicznych. Projekt ustawy zakłada rozwiązania dotyczące wnoszenia przez PKP S.A do PLK w formie wkładów niepieniężnych, składników majątkowych niezbędnych do prowadzenia działalności w zakresie zarządzania liniami kolejowymi (m.in. działki pod liniami kolejowymi i elementy infrastruktury użytkownika przez PLK).

Największym mankamentem obecnie istniejącego stanu prawnego i wieloletnich zaniedbań w regulacji własności gruntów jest określenie odpowiedzialności za stan nieruchomości i spowolnienie realizacji inwestycji prowadzonych przez PLK oraz odmowa wykonawców stawiania masztów do budowy systemu ERTMS/GSM-R na nieruchomościach, których formalnie właścicielem są nadal PKP S.A.

Rada w ramach stałego nadzoru i kontrolowania działalności PLK zajmowała się również następującymi sprawami: prace Forum Inwestycyjnego w 2021 r., umowa podpisana w IV kwartale 2021 r., której wartość przekroczyła wartość zamówienia, przyjęcie informacji z działalności Rady w IV kwartale 2021 r., kontrole zewnętrzne prowadzone w PLK (Urząd Nadzoru Budowlanego, Urząd Transportu Kolejowego, Państwowa Inspekcja Sanitarna, Centrum Unijnych Projektów Transportowych, Straż Pożarna itd.), rozpatrzenie informacji Zarządu ws. modelu funkcjonowania informatyki w PLK, rozpatrzenie informacji Zarządu ws. aktualnej sytuacji w LCS w Rzeszowie, sytuacja w Pomorskim Przedsiębiorstwie Mechaniczno-Torowym (zobowiązania i roszczenia z lat 2004-2020), przegląd uchwał przyjętych przez Zarząd od ostatniego posiedzenia Rady.

W lutym Rada Nadzorcza PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. spotkała się w siedzibie Spółki. Kilku członków uczestniczyło w obradach przy

wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Zgodnie z dyspozycją Rady Zarząd przedstawił informację dotyczącą wpływu „Polskiego Ładu” na wynagrodzenia pracowników PLK w styczniu 2022 r. Analizę wykonano w oparciu o zaliczkę na podatek dochodowy za grudzień 2021 r. oraz wyrównania dokonane na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z 7 stycznia 2022 r. ws. przedłużenia terminu poboru i przekazania przez niektórych płatników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Po korekcie 28 stycznia br. wyrównanie otrzymało ok. 4100 pracowników. Ostatecznie po dodatkowych wypłatach wyższe wynagrodzenie otrzymało ok. 22 800 pracowników (ok. 59%), niższe – ok. 1000 pracowników (ok. 3%), a ok. 14 600 pracowników (ok. 38%) otrzymało wynagrodzenie bez zmian. Spółka właściwie reagowała na zmiany przepisów podatkowych poprzez dostosowanie systemów informatycznych i terminowe korekty. Po analizie przytoczonych danych widać, że po usunięciu błędów nowy system podatkowy, tak jak zakładano, przyniesie pozytywne rezultaty dla zdecydowanie większej liczby pracowników. Dotychczasowy system preferował grupy najlepiej zarabiające.

Następnym punktem obrad była gospodarka materiałowa. Z przekazanych informacji wynika, że przychody uzyskane przez Spółkę w 2021 r. ze sprzedaży materiałów były zdecydowanie wyższe niż planowano. Jedną z przyczyn było uzyskanie na aukcjach znacznie wyższych cen za sprzedawany złom. Dotyczyło to wszystkich rodzajów złomu, w tym miedzi oraz złomu stalowego (głównie szyny).

Omawiano także wykorzystywanie przez Spółkę majątku trwałego, skupiając się na niewykorzystywanych maszynach i urządzeniach oraz nieruchomościach. Spółka prowadzi zbywanie i likwidację niewykorzystywanych maszyn, co daje dodatkowe przychody. Bardziej skomplikowane procedury dotyczą gruntów i nieruchomości. Część z nich była w przeszłości aportowana do PLK, inne są objęte umowami z PKP S.A. W grupie niewykorzysty-

wanych nieruchomości są głównie budynki po byłych nastawniach. Ich fizyczna likwidacja prowadzona jest najczęściej przy okazji modernizacji linii kolejowych. Właściwe wykorzystanie majątku trwałego w tak dużej spółce jak PLK wymaga ciągłej aktywności i nadzoru sprawowanego przez komórki organizacyjne, w których kompetencjach są te zagadnienia.

Rada przyjęła informację Zarządu ws. sytuacji zatrudnieniowo-płacowej w PLK za 2021 r. Odniesieniem był ubiegłoroczny plan rzeczowo-finansowy i jego wykonanie na koniec 2021 r. Wynika z niego, że Spółka pracowała niższym zatrudnieniem niż planowano o ok. 280 etatów (wykonanie planu 38 370 etatów), a plan wynagrodzeń wykonała na poziomie ponad 99%. W ciągu roku ze Spółki odeszło ok. 2710 osób, z czego większość to odejścia na emerytury (1236 osób) i zwolnienia z PLK (856 osób). W tym samym czasie przyjęto do PLK 2296 osób. Fluktuacja kadr w Spółce wyniosła ok. 12% (bez przesunięć między jednostkami organizacyjnymi).

Z ogółu pracowników Spółki w nadzorze i administracji zatrudnionych jest ok. 6550 osób (ok. 17% zatrudnionych), w działalności podstawowej – ok. 26 720 (ok. 69%) z czego najliczniejszą grupę stanowią pracownicy inżynierii ruchu ok. 15 570 (ok. 40%) oraz utrzymania i diagnostyki drogi kolejowej ok. 6690 (ok. 17%). Pozostałą grupę stanowią pracownicy utrzymania oraz diagnostyki automatyki i telekomunikacji ok. 3390 osób (ok. 9%). Trzecią grupę stanowią pracownicy zatrudnieni w działalności dodatkowej (SOK, utrzymanie maszyn oraz budynków) – ok. 4900 osób (ok. 13%).

Wykonanie funduszu wynagrodzeń w stosunku do planu na 2021 r. kształtowało się na poziomie ponad 99%. Najistotniejszy wpływ na wykonanie funduszu miały: podwyżka wynagrodzeń od 1 lipca 2021 r. dla pracowników wynagradzanych z PUZP, podwyżka od 1 sierpnia 2021 r. dla pracowników wynagradzanych na podstawie Uchwały Zarządu, wypłata nagród z okazji 20-lecia Spółki, wzrost godzin nadliczbowych (zwiększona zachorowalność spowodowana Covid-19, akcja zima). Miało to także znaczący wpływ na wzrost średniego miesięcznego wynagrodzenia w 2021 r., które wzrosło w porównaniu do 2020 r. o ok. 495 zł i wyniosło ok. 6200 zł.

WSPARCIE

Przewodniczący SZIK NSZZ „Solidarność”, Henryk Sikora i jego zastępca, Zdzisław Jasiński 31 stycznia 2022 r. spotkali się z Komisją Zakładową NSZZ „Solidarność” działającą w Pomorskim Przedsiębiorstwie Mechaniczno-Torowym Sp. z o.o. w Gdańsku. Omawiano przede wszystkim sytuację spowodowaną brakiem systemowej podwyżki wynagrodzeń w PPMT w 2021 r. oraz zapoznano się z przebiegiem rozmów w tej sprawie z Zarządem PPMT.

Przewodniczący „Solidarności” w PPMT, Andrzej Glica przedstawił dotychczasowe działania Związku zmierzające do wprowadzenia podwyżki wynagrodzeń w Spółce. Przypomniał treść kilku pism, które od czerwca 2021 r. adresowane były do Zarządu PPMT. Związek domagał się w nich podwyżki dla pracowników w wynagrodzeniu zasadniczym. Członkowie Komisji Zakładowej dzielili się swoimi spostrzeżeniami i oceną dotychczasowych rozmów z pracodawcą. Przy okazji wyszła sprawa obowiązującego w Spółce Regulaminu Premiowania, który zawiera ogólne zapisy umożliwiające dużą dowolność w wydatkowaniu funduszu wynagrodzeń w formie premii, co wykorzystuje Zarząd.

Ożywienie rozmów płacowych między „Solidarnością” a Zarządem przypadło na końcówkę ubiegłego roku, kiedy zaproponował on podwyżkę wynagrodzeń o wartość rocznego przyrostu wynagrodzeń ustaloną przez właściciela (PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.) na poziomie 6,4%. Wadą takiego podejścia była przede wszystkim niska kwota (ok. 200 zł średnio na pracownika uprawnionego do podwyżki) oraz taki sam wzrost procentowy dla wszystkich (zarabiający dużo, dostaliby więcej, a mający niższe wynagrodzenia, dostaliby mniej). Na takie propozycje „Solidarność” nie wyraziła zgody.

W 2021 r. mimo braku podwyżki, środki finansowe z funduszu wynagrodzeń były przekazywane wybranym grupom pracowników, w formie różnych dodatków do wynagrodzenia oraz w premii uznaniowej, co w oczywisty sposób podnosiło średnią płacę w Spółce. Odbywało się to jednak bez kontroli związków zawodowych działających w PPMT. Ta sytuacja spowodowała wystosowanie przez SZIK pisma do prezesa Zarządu PPMT. Nasza sek-

cja zawodowa przedstawiła w nim swoje uwagi:

Związek zgodnie z zapisami prawa pracy sprawuje kontrolę wynagrodzeń m.in. poprzez tworzenie i zmianę przepisów płacowych u pracodawcy. Wysokość i warunki przyznawania wynagrodzeń i innych świadczeń ze stosunku pracy określone zostały w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy dla pracowników PPMT, a ich postanowienia są wiążące dla Zarządu Spółki.

Tworzenie innych tytułów do wynagradzania pracowników w formie nowych dodatków do wynagrodzenia niż te zapisane w ZUZP jest próbą omięcia jego postanowień i pozbawieniem fundamentalnego prawa zakładowej organizacji związkowej NSZZ „Solidarność” do kontrolowania wysokości i warunków przyznawania oraz kształtowania wynagrodzeń w PPMT.

SZIK w pełni poparła działania Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” działającej w PPMT. W styczniowych rozmowach między stronami „zaiskrzyło” sporem zbiorowym. Ich rezultatem było jednak zbliżenie stanowisk z określeniem daty podwyżki na styczeń br. Do uzgodnienia pozostawała przede wszystkim jej wysokość.

Tego samego dnia przedstawiciele „Solidarności” spotkali się z Zarządem PPMT, prezesem Arturem Szumiszem i Sławomirem Kopańskim. Rozmowy w sprawie podwyżki wynagrodzeń, a w ich trakcie przedstawianie przez strony różnych argumentów zaowocowały osiągnięciem porozumienia. Podpisano ustalenia, które mówiły o wdrożeniu podwyżki wynagrodzenia zasadniczego dla pracowników PPMT od 1 stycznia 2022 r., w wysokości średnio 450 zł na pracownika. Wszystkim zależało, aby podwyżka była wprowadzona od stycznia, co powodowało odczuwalną presję czasu. Z podwyżki zostali wyłączeni pracownicy, którym w 2021 r. zmieniono umowy o pracę ustalając wyższe wynagrodzenie, co było spowodowane m.in. zawarciem nowej umowy o pracę (kolejna umowa), zmianą stanowiska z podwyżką wynagrodzenia itp.

W trakcie spotkania omawiano także bieżące sprawy i problemy występujące w Spółce. Zarząd zwrócił uwagę na plany rozwoju i wykorzystania środków finansowych z dokapitalizowania PPMT przez PLK (w ramach kwot przekazanych na ten cel przez Ministerstwo Infrastruktury). W ramach tych środków zakupiono maszyny, które w ciągu najbliższych dwóch lat podniosą potencjał

wykonawczy Spółki. Plany zakładają m.in. dostawę „kombajnu” układania nawierzchni kolejowej, skompletowania i przygotowania jego ok. 30-osobowej obsady oraz wcześniejszego jej przeszkolenia. Priorytetowym projektem jest przygotowanie centrum serwisowego. Nowoczesna hala napraw wraz z zapleczem technicznym i socjalnym ma powstać na działce PKP S.A., obok siedziby Spółki. Wiąże się to z pokonaniem problemów wynikających z przejścia gruntu w formie aportu, zakupu lub wieloletniej dzierżawy.

Podsumowując, wsparcie SZIK prowadzące do rozwiązania najbardziej palących problemów pracowniczych okazało się pomocne. Stała i lepsza współpraca między „Solidarnością” działającą w Spółce a Zarządem PPMT jest niezbędną.

Za PPMT ciągną się jeszcze sprawy roszczeń z kontraktów z lat 2004-2020, bieżące sprawy pozyskiwania robót utrzymaniowych i inwestycyjnych oraz realizacja planów inwestycyjnych i tych związanych z budową nowych kompetencji. Widać ogrom spraw, które są dużym wyzwaniem na najbliższą przyszłość dla zarządzających i właściciela.

Henryk Sikora

Zebrań Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” działającej w PPMT (pierwszy z lewej przewodniczący A. Glica).

PODSTAWA

Mając na uwadze zapisy Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników „PKP Polskie Linie Kolejowe Spółka Akcyjna” dotyczące wskazania wysokości podstawy do nagrody jubileuszowej (punkt 3 załącznika nr 12 do ZUZP) prezes Zarządu PLK podjął decyzję o średnim wynagrodzeniu zasadniczym w IV kwartale 2021 r. w PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., stanowiącym podstawę wymiaru nagrody jubileuszowej w 2022 r. Zgodnie z tą decyzją jest to kwota 3149,20 zł. □

ZEBRANIE w ZMT

Sprawozdawcze Zebranie Delegatów NSZZ „Solidarność” w Zakładzie Maszyn Torowych w Krakowie odbyło się 10-11 lutego 2022 r. Przewodniczący Komisji Zakładowej, Mariusz Pilichowski przywitał jego uczestników, w tym zaproszonych gości: przewodniczącego Regionu Małopolskiego, Adama Lacha i przewodniczącego SZIK, Henryka Sikorę. Przewodniczącym zebrania wybrano Krzysztofa Jelińskiego, protokolantem – Jana Brąszkowskiego. Do komisji uchwał i wniosków weszli Maria Marzec, Andrzej Sorsa i Marek Sieczka. Sprawozdanie z działalności Komisji Zakładowej przedstawił przewodniczący Pilichowski, a Zakładowej Komisji Rewizyjnej – przewodniczący Krzysztof Jeliński.

Przewodniczący Lach omówił bieżącą sytuację w Regionie Małopolskim. Odnosił się do zmniejszającej liczby członków „Solidarności”. Przyczyna: starzy pracownicy przechodzą na emeryturę, a młodzi nie garną się do Związku. A wiadomo, że siła i skuteczność organizacji związkowej wynika także z jej liczebności. Organizacja, z której odchodzą członkowie, a nowi do niej nie wstępują, traci siłę i skuteczność działania, co w konsekwencji przekłada się na gorszą pozycję negocjacyjną. Skutkiem tego pracownicy mogą stracić korzystne zapisy ZUZP, regulaminu pracy i ZFSS. Taka organizacja nie będzie także w stanie wynegocjować podwyżki wynagrodzeń dla pracowników. Smutne to, ale prawdziwe. Dlatego z młodymi trzeba rozmawiać i przekonywać, że ich

obecność w Związku jest niezbędna do prowadzenia z pracodawcą partnerskich rozmów. Przewodniczący Lach, który jest także członkiem Komisji Krajowej, omówił podejmowane przez nią działania, szczególnie w pracach sejmowych nad ustawą o tzw. emeryturach stażowych.

Przewodniczący Sikora poinformował o najważniejszych wystąpieniach SZIK do Zarządu PLK oraz do Państwowej Inspekcji Pracy. Dotyczyły głównie spraw pracowniczych, m.in. respektowania przez dyrektorów zakładów pracy rozporządzenia Rady Ministrów z 12 czerwca 2019 r. o wydawaniu posiłków profilaktycznych w formie bonów lub talonów żywieniowych oraz konieczności wzrostu ich wartości do kwoty odpowiadającej dzisiejszym realiom cenowym w punktach gastronomicznych. W kolejnym piśmie wystosowano postulat o zwiększeniu kwoty refundacji za okulary korekcyjne do pracy przy obsłudze monitorów ekranowych.

Przewodniczący Sikora poinformował, że na proponowane przez PLK zmiany w ZUZP nasza sekcja zawodowa przedstawiła propozycje zmian dotyczące: wpisania do tabeli stanowisk w IZ nowych pozycji (główny specjalista, starszy inspektor nadzoru, inspektor nadzoru), wzrostu wysokości diety przysługującej pracownikowi z tytułu podróży służbowej, będącemu w stałej delegacji, świadczącemu pracę poza miejscem zamieszkania we wszystkie dni tygodnia. Kolejne pismo do Zarządu PLK dotyczyło wzrostu wynagrodzeń w 2022 r.

Zawierało argumentację mówiącą o konieczności wprowadzenia takiej podwyżki. W dalszej części zebrania goście odpowiadali na pytania delegatów.

W drugim dniu obrad omówiono prace komisji socjalnej. Natomiast relacje z pracy komisji BHP przedstawił zakładowy społeczny inspektor pracy, Paweł Waśniowski. Do komisji uchwał i wniosków wpłynął projekt stanowiska domagającego się od Komisji Krajowej szczegółowego wyjaśnienia rozbieżności w informacji dotyczącej odpisu składki członkowskiej, w ustawie o podatku dochodowym oraz o wysokości diety na 2022 r.

Mariusz Pilichowski
Fot. Bogdan Ostrowski

Delegaci (pierwszy z lewej przewodniczący Pilichowski) słuchają wystąpień gości.

Na pytania delegatów odpowiadał przewodniczący Sikora (drugi z prawej).

BIBLIOTECZNE OŚRODKI INFORMACJI DZIAŁAJĄ w BIAŁYMSTOKU, BYDGOSZCZY, GDAŃSKU, KRAKOWIE,

WYZWANIA dla DOLKOM-u

Na zaproszenie przewodniczącego Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Dolnośląskim Przedsiębiorstwie Napraw Infrastruktury Komunikacyjnej DOLKOM sp. z o.o. we Wrocławiu, Andrzeja Lewickiego w jej obradach 8 lutego 2022 r. uczestniczyli przewodniczący SZIK NSZZ „Solidarność”, Henryk Sikora oraz prezes Spółki, Andrzej Gola.

Członkowie Komisji Zakładowej zostali zapoznani z najistotniejszymi sprawami, którymi zajmuje się SZIK oraz bieżącą sytuacją w DOLKOM-ie. Poruszono sprawy dokapitalizowania Spółki przez właściciela (PLK); zakupu maszyn – zakupy zbiorcze w ramach Grupy PLK; zatrudnienia – pozyskiwanie nowych pracowników, dbania o wynagrodzenia, by Spółka była konkurencyjna na rynku pracy oraz jakości szkoleń dla maszynistów maszyn (operatorów). Związkowcy podkreślali, że potrzeba około pięciu lat pracy, żeby pracownik nauczył się obsługiwać maszyny do robót torowych. Ich zdaniem w szkoleniach nowych osób należy pilnie ująć budowę maszyn. Znajomość tego jest bowiem niezbędna przy codziennej pracy na maszynie.

Spółka zgodnie ze strategią ciągle rozwija kompetencje w zakresie

budowy i utrzymania sieci trakcyjnej (obsada pociągów sieciowych itp.). Większa trudność występuje w obszarze automatyki i srk. Spowodowane jest to głównie brakiem możliwości pozyskania pracowników w tych specjalnościach.

W dyskusji poruszono także sprawę przeniesienia siedziby Spółki wraz z halami i zapleczem technicznym poza centrum Wrocławia, co będzie wyzwaniem bardzo trudnym. Wymagane jest znalezienie i prawdopodobnie zakup działki oraz budowa pomieszczeń administracyjnych i nowoczesnych hal, a to wymaga dużych nakładów finansowych.

Po obradach przewodniczący Sikora odwiedził hale utrzymania- naprawcze, zapoznał się ze specyficzną działalnością Spółki, w tym procesami technologicznymi napraw i przeglądów maszyn do ro-

bót torowych. Ten rodzaj działalności wyraźnie odróżnia DOLKOM od pozostałych spółek naprawczych Grupy PLK. W ślad za tym idzie m.in. inna niż w pozostałych spółkach struktura zatrudnienia i realne możliwości wykonywania robót utrzymaniowych, szczególnie inwestycyjnych na liniach kolejowych.

W Grupie PLK wrocławski DOLKOM jest jedną z czterech spółek zależnych od PKP Polskich Linii Kolejowych S.A. Zajmuje się naprawami nawierzchni kolejowej w zakresie napraw głównych oraz bieżącego utrzymania torów i rozjazdów na liniach i stacjach. Jedną z jednostek organizacyjnych Spółki jest zakład napraw maszyn. W ramach świadczonych usług są w nim naprawiane maszyny i sprzęt do robót torowych spółek z Grupy PLK i podmiotów zewnętrznych. Spółka wykonuje naprawy planowe (główne i średnie) oraz awaryjne, m.in. podbijarek CSM i UNIMAT, pociągów sieciowych, żurawi kolejowych EDK, regeneruje agregaty podbijające do podbijarek torowych i rozjazdowych. Jako jedna z niewielu dysponuje wyspecjalizowaną kadrą i technologiami oraz obrabiarkami sterowanymi numerycznie CNC (z ang. Computer Numerical Control) umożliwiającymi produkcję części zamiennych do maszyn drogowych i podbijarek firmy Plasser & Theurer.

H.S.

FUNDUSZ WŁASNOŚCI PRACOWNICZEJ PKP Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty

Aktywa (31 stycznia 2022)

773 022 000 zł

Wartość jednostki: (22 lutego 2022)

461,02 zł

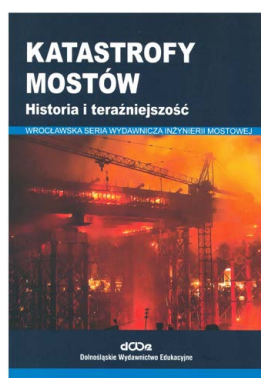
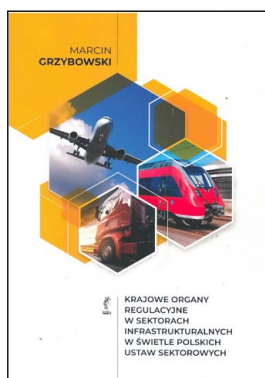
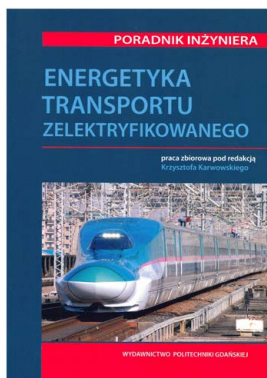
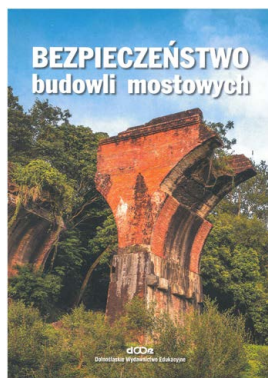
Stopa zwrotu: (12 miesięcy)

1,33%

W zebraniu uczestniczył prezes DOLKOM, A. Gola (drugi z lewej).
Fot. Henryk Sikora

LUBLINIE, ŁODZI, NOWYM SĄCZU, POZNANIU, RZESZOWIE, SZCZECINIE, WARSZAWIE i we WROCŁAWIU.

W dyskusji poruszono problem konieczności pozyskiwania nowych pracowników na stanowisko nastawniczego (z ukierunkowaniem do szkolenia na dyżurnego ruchu), a szczególnie na stanowiska utrzymaniowo-naprawcze drogi kolejowej i urządzeń sterowania ruchem kolejowym. Została także przywołana sprawa podwyżki wynagrodzeń w 2022 r. i jak najszybszego podjęcia rozmów w tej sprawie ze związkami zawodowymi.

W następnej części posiedzenia Zarząd przedstawił wstępne wyniki finansowe za 2021 r. Wynika, że są one korzystniejsze niż planowano. Jest to spowodowane przede wszystkim uzyskaniem wyższych przychodów z udostępniania linii kolejowych, wyższych środków publicznych, wyższych przychodów ze sprzedaży złomu

oraz poniesienia niższych kosztów operacyjnych. Wyniki nie są jednak ostateczne, gdyż nie uwzględniają wszystkich zdarzeń, faktur itp.

W grudniu 2021 r. przychody z udostępniania linii kolejowych były większe niż planowano (większa praca eksploatacyjna). Dotyczy to zarówno przewoźników towarowych (ok. 104% planu), jak i pasażerskich (ok. 102% planu), z czego najwyższy wynik osiągnęły Koleje Mazowieckie (ok. 111% planu). Wyższe przewozy realizowane w czwartym kwartale 2021 r. pozwalają stwierdzić, że poprawi to sytuację finansową przewoźników oraz zabezpieczy PLK przychody wyższe niż zakładano w planie.

Rada w ramach stałego nadzoru nad działalnością PLK zajmowała się również m.in. następującymi sprawami: informacją Zarządu ws.

przeniesienia własności składników infrastruktury kolejowej oraz gruntów pod liniami kolejowymi z PKP S.A. w formie ZCP do PLK, postępami prac w zakresie realizacji projektu budowy infrastruktury systemu ERTMS/GSM-R na liniach kolejowych, współpracą ze spółką Centralny Port Komunikacyjny, umową na usługi utrzymania czystości na infrastrukturze zarządzanej przez PLK, wstępnymi wynikami finansowymi spółek zależnych, aktualną sytuacją w LCS w Rzeszowie (awaryjność napędów sterujących rozjazdami firmy Thales), przeglądem uchwał przyjętych przez Zarząd od ostatniego posiedzenia Rady oraz aktualnie prowadzonymi czynnościami mającymi na celu przejęcie przez PLK, spółki PKP TELKOL.

Henryk Sikora

FUNDUSZ

Dlaczego fundusz świadczeń socjalnych przyznaje świadczenie w różnej wysokości? Przecież odpis na pracownika jest tej samej wysokości i wszystkim należy się po równo. Pracodawca dokonuje odpisu na każdego. Dlaczego ja mam mieć mniej niż ktoś inny?

Tymczasem stan prawny mamy następujący:

USTAWA z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 746), Art. 8 ust. 1 stanowi: „Przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu”. Zatem kluczową sprawą będzie sytuacja życiowa, rodzinna i materialna pracownika. Kryterium stosowanym przy podziale świadczeń z ZFŚS nie może być np. wynagrodzenie brutto pracownika, co ujmuje na przykład:

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 28 marca 2017 r. III AUa 875/16: Fundusz świadczeń socjalnych jest instytucją prawną, która ma łagodzić różnice w poziomie życia pracowników i ich rodzin. Jest on wyrazem funkcji społecznej zakładu pracy,

zaś jego adresatem są rodziny (nie tylko pracownicy) o najniższych dochodach. Art. 8 ust. 1 Ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (...) powiązała zasady korzystania z ulgowych usług i świadczeń z sytuacją życiową, materialną i rodzinną osób uprawnionych, czyli z kryterium socjalnym. Przyjęcie tego kryterium prowadzi do wniosku, że przyznawanie świadczeń ogółowi zatrudnionych jedynie w oparciu o wynagrodzenie brutto pracownika jest wykluczone. Wynagrodzenie pracownika nie jest wystarczające do spełnienia kryterium socjalnego. A jak będzie wyglądała sytuacja, jeżeli przyznane świadczenie nie będzie miało charakteru socjalnego. Ciekawie ujmuje ten problem na przykład:

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 17 października 2017 r. III AUa 1406/16 1: Jeżeli przyznanie świadczeń nie ma charakteru socjalnego, w wyniku braku powiązania z celem socjalnym, to należy je uznać za przychód, stanowiący podstawę wymiaru składek na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Z założenia wadliwe zasady dystrybucji świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz brak rzeczywistego zróżnicowania wysokości przyznanych świadczeń wskazują na brak realnego i czytel-

nego rozdziału środków w ramach działalności socjalnej zakładu, co nie pozwala na przyjęcie jako pewnik, że przyznanie spornych świadczeń zrealizowało cel socjalny. Jak wobec tego rozróżnić wysokość świadczeń wypłacanych na rzecz poszczególnych pracowników i co powinno być podstawą do tego rozróżnienia? Ten problem przedstawia na przykład:

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 30 maja 2017 r. III AUa 807/16: Przy wypłacie świadczeń z ZFŚS konieczne jest rozróżnienie ich wysokości na rzecz poszczególnych pracowników w zależności od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej konkretnego beneficjenta. Pobieranie od pracowników oświadczeń, w których dobrowolnie ujawniali oni wysokości dochodów przypadających na członka rodziny, było wystarczające, aby w sposób obiektywny rozdzielić środki z funduszu pomiędzy załogę zakładu pracy. Za oczywiste należy przy tym uznać, że zwiększone wydatki w okresie świątecznym dotyczą wszystkich pracowników, zatem przyznanie bonusów finansowych każdemu zatrudnionemu, było zgodne z art. 8 ust. 1 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (...)

Bronisława Czarska-Marchelewicz

Na podstawie Biuletynu Informacyjnego Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność” nr 10-11, listopad-grudzień 2021 r.

NEGATYWNA OCENA

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” negatywnie oceniło prezydencki projekt wprowadzenia tzw. emerytur stażowych, który trafił do Sejmu w połowie grudnia 2021 r. Przewiduje on okresy składkowe i nieskładkowe – dla kobiet 39, dla mężczyzn 44 lata – które uprawniałyby do skorzystania z emerytury stażowej. Związek uważa, że są to zbyt długie okresy. Drugim warunkiem jest zgromadzenie kapitału pozwalającego na wypłatę co najmniej minimalnej emerytury.

W PKP TELKOL WIDEOKONFERENCJA

W wideokonferencji PKP TELKOL, która odbyła się 18 lutego br. uczestniczył Zarząd Spółki i przedstawiciele działających w niej związków zawodowych. „Solidarność” reprezentowali przewodnicząca Komisji Międzyzakładowej, Elżbieta Baczevska i jej zastępca, Krzysztof Mieczkowski. Spotkanie dotyczyło problemów wynikających z bardzo trudnej sytuacji finansowej Spółki. Uczestniczył w nim przewodniczący SZIK, Henryk Sikora.

PKP TELKOL zamierza zawiesić jeden z zapisów Porozumienia Partnerów Społecznych dotyczący oddelegowań do stałej pracy w związku zawodowym oraz wprowadzić proponowane przez pracodawcę zmiany w regulaminie premiowania.

Warto przypomnieć, że od kilkunastu miesięcy są zwalniani pracownicy Spółki. Z około 600 zatrudnionych zwolniono lub

Projekt prezydencki został oceniony jako pusty akt, gdyż zaproponowane okresy składkowe i nieskładkowe, od posiadania których uzależnione jest prawo do potencjalnego przejścia na emeryturę stażową, praktycznie dotyczyłyby bardzo wąskiej grupy pracowników. Mając na uwadze wiek rozpoczynania aktywności zawodowej (szczególnie u kobiet), propozycja 39 lat (składkowych i nieskładkowych) wyklucza większość z nich.

W przedstawionym przez siebie projekcie obywatelskim „Solidarność” stoi na stanowisku, że okresy te powinny wynosić, zależnie od płci ubezpieczonego, 35 i 40 lat. Związek krytykuje też

zawarte w projekcie prezydenckim kwestie dalszego łączenia pracy zarobkowej z pobieraniem emerytury. Właściwym rozwiązaniem jest propozycja wskazująca, że emerytura stażowa przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego lub złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS-u, na dochody państwa. W tym drugim przypadku środki ubezpieczonego zewidencjonowane na jego koncie zwiększą się przez pomnożenie wskaźnikiem korygującym ustalonym do tego celu.

B.O.

odeszło ponad 200 osób, w tym wielu specjalistów, którzy mogliby pracować na rzecz PLK. W ubiegłym roku mimo protestów pracodawca wypowiedział ZUZP dla pracowników PKP TELKOL. Pracownicy utracili część dotychczasowego wynagrodzenia i dodatków, których wypłata wynikała z ZUZP.

Spółka poprawiała swój wynik finansowy kosztem pracowników, rezygnuje z nierentownych kontraktów, wyprzedaje środki trwałe, m.in. samochody, koparki. Związki zawodowe, bardzo aktywna jest „Solidarność”, czynią starania, aby ratować Spółkę i miejsca pracy. W ostatnim czasie wobec zapowiedzi następnych zwolnień wystąpiły ponownie do Ministerstwa Aktywów Państwowych, domagając się zaprzestania zwolnień i lepszego zarządzania Spółką.

Udział przewodniczącego SZIK w wideokonferencji wynikał z tego, że PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. od dwóch lat usiłuje kupić od PKP S.A. 100% udziałów PKP TELKOL. Ten proces charakteryzuje

się najróżniejszymi trudnościami, które są piętrzone nieustannie, a przejście ciągle przesuwane w czasie. PLK chcą kupić tę spółkę w celu rozszerzenia kompetencji Grupy PLK o zakres robót wykonywanych przez PKP TELKOL (m.in. utrzymanie urządzeń radiołączności i kabli światłowodowych). Spółka i tak wykonuje usługi dla PLK, ale najczęściej jako podwykonawca. PLK muszą wykonywać roboty w obszarze telekomunikacji i zrobią to bądź własną spółką (PKP TELKOL), bądź zlecają je podmiotom zewnętrznym.

W części wideokonferencji, w której uczestniczyli już tylko przedstawiciele związków zawodowych, przewodniczący Sikora odpowiadał na zadawane pytania, dotyczące m.in. stanowiska PLK wobec tego co dzieje się w PKP TELKOL i przybliżając dalsze działania celem jej przejęcia (trwa Due diligence – poddanie przedsiębiorstwa dogłębnej analizie w celu jego wyceny przez inwestora oraz ustalenie terminowego harmonogramu działań).

Red.

SKUTECZNE PPK

Ponad 2,3 miliona uczestników oszczędza w ramach Pracowniczych Planów Kapitałowych. W ciągu 2,5 roku osoby te zgromadziły ponad 8 mld zł, do których dopisano ponad 425 mln środków zarobionych przez instytucje finansowe. Zdaniem prezesa Polskiego Funduszu Rozwoju, Roberta Zapotocznego konieczna jest nowelizacja ustawy o PPK, tak aby usprawnić techniczną stronę programu, szczególnie w zakresie ułatwień dla przedsiębiorców.

PPK wchodziły w życie etapami od lipca 2019 r. Najpierw firmy duże, potem średnie, a od stycznia 2021 r. pozostałe. PPK to powszechny program gromadzenia oszczędności przez osoby fizyczne,

z przeznaczeniem na wypłatę po 60 roku życia. Tworzone są w części przez pracownika, w części przez pracodawcę, w części przez dopłaty z budżetu państwa. Choć najkorzystniej wykorzystać środki zgromadzone w PPK po 60 roku życia, przeznaczając ich część na dodatek do emerytury, to mają one charakter prywatny, czyli taki jak konto osobiste w banku. To oznacza, że w każdej chwili można je wycofać, zaprzestając uczestnictwa w programie.

Na portalu bankier.pl prezes Zapotoczny informuje, że w celu uatrakcyjnienia programu konieczne są jego zmiany, np. przepisy dotyczące kwestii technicznych trzeba zrewidować i zmienić, żeby spełniały swoją funkcję jeszcze lepiej. Taki przegląd ustawy nastąpi do końca 2022 r.

Z wyliczeń portalu PPK wynika, że osoba zarabiająca średnią krajową, która

oszczędza od grudnia 2019 r. zgromadziła na koncie ok. 6000 zł. Bierze się to stąd, że comiesięczny kapitał tworzony jest z wkładu własnego (min. 2% wynagrodzenia brutto), wpłaty pracodawcy (min. 1,5% wynagrodzenia brutto) oraz comiesięcznej dopłaty z budżetu państwa w wysokości 20 zł. W uproszczeniu przy średnich zarobkach do każdego 100 zł wpłaconych przez pracownika, pracodawca i budżet dokładają drugie 100 zł, co daje w praktyce 100% stopę zwrotu. Do tego dochodzą środki zarobione przez instytucje finansowe, obracające zgromadzonymi środkami. Tych w skali całego programu jest ponad 425 mln zł.

Dzięki temu oszczędności zgromadzone w PPK są wyższe od 100 do 130% w stosunku do oszczędności tworzonych poza programem.

Źródło: www.solidarnosc.org.pl

PÓLMARATON

Krajowa Sekcja Kolejarzy NSZZ „Solidarność” informuje, że 3 i 4 czerwca 2022 r. odbędą się IV Otwarte Mistrzostwa Polski Kolejarzy w Półmaratonie na dystansie 21 097,5 m. Do pokonania trasa Świdnik – Lublin. Szczegółowe informacje o imprezie na stronach:

<https://pkopolmaratonsolidarnosci.pl/>

<https://kolejarz.org/2022/02/07/mpk-w-polmaratonie-swidnik-lublin-2022/>

Decyzją Prezydium Rady, Krajowa Sekcja Kolejarzy NSZZ „Solidarność” objęła patronatem start kolejarzy biorących udział w imprezie. Ufunduje też cenne nagrody.

PODKUĆ POCIĄG

Aby się rozumieć – pisze we wstępie do „Małego słownika żargonu kolejowego” prezes Urzędu Transportu Kolejowego, Ignacy Góra – musimy mówić tym samym językiem. Wszyscy posługujemy się językiem polskim, często mówimy jednak gwarą lub żargonem. Także urzędnicy, czy pracownicy kolei używają specyficznego zasobu słownictwa.

We wrześniu 2017 r. wydany został „Mały słownik żargonu kolejowego”, dzięki któremu każdy zyskał możliwość zrozumienia języka kolejarzy. Publikacja cieszyła się dużą popularnością, dlatego przygotowane zostało jej drugie wydanie. W zaktualizowanym słowniku znalazły się nowe hasła i zdjęcia.

Lektura słownika ma być też dobrą zabawą, dlatego hasła są wyjaśnione często z przymrużeniem oka i humorem. Dowiedzą się Państwo dlaczego karp i jajecznicza nie zawsze powinny kojarzyć się z posiłkiem w wagonie barowym, jak kolejarze nazywają popularny elektryczny zespół trakcyjny serii EN57 i co znaczy podkuć pociąg.

Wiele określeń jest znana tylko nielicznym. Zmiany pokoleniowe powodują również zmianę języka. Dlatego nasze wydawnictwo, poza rozrywką, utrwała też część historii kolei w Polsce. Mam nadzieję, że lektura słownika dostarczy przede wszystkim dużo uśmiechu i przy okazji każdy znajdzie wspólny język z pracownikami kolei.

Jeżeli chcą Państwo uczestniczyć w przygotowaniu następnej edycji słownika – już dziś zapraszam do kontaktu z Urzędem Transportu Kolejowego.

Nowe hasła z opisem możecie też Państwo przysyłać na nasz adres: plk@ksk.org. pl z dopiskiem „Żargon”.

Red.

Podkuć pociąg – jak wyjaśnia słownik – tak zahamować skład, że pojawi się płaskie miejsce, które powstaje w wyniku hamowania z zablokowanymi kołami. Podkucie, które powoduje charakterystyczny stukot kół, jest prawie niemożliwe w nowych typach pojazdów wyposażonych w ABS (ang. anti-lock braking system).

„Czesio” – lokomotywa elektryczna EP05-23 – służy od ponad 60 lat, o czym przypomina tablica na czole pojazdu (Pawonków, 27 listopada 2021).

ZAGADKA

Kto i kiedy został patronem dworca kolejowego w Ciechanowie?

Nagrody rozlosujemy wśród osób, które prawidłowe odpowiedzi nadesłały do 19 marca br.: na kartkach pocztowych pod adresem SZIK NSZZ „Solidarność”, ul. Targowa 74, 03-734 Warszawa lub pocztą elektroniczną plk@ksk.org z dopiskiem „Zagadka”, podaniem adresu, pod który wysłać nagrodę oraz wyrażeniem zgody na umieszczenie w naszym biuletynie związkowym – w przypadku wylosowania nagrody – swojego imienia, nazwiska oraz miejscowości zamieszkania.

Za prawidłową odpowiedź na zagadkę z numeru 179 nagrodę wylosowali **Roman Sobczak** z Oświęcimia i czytelnik z Jeleniej Góry. Gratulujemy.

Red.

CZYŃ DOBRO DZIEL SIĘ DOBREM

Tysiące uśmiechów i wyrazów wdzięczności, setki zrealizowanych projektów oraz inicjatyw. Fundacja Grupy PKP pomaga, edukuje, chroni od zapomnienia. Działa z ludźmi, dzięki ludziom, dla ludzi. To organizacja, dla której człowiek oraz ważne dla niego sprawy stanowią podstawę hasła #ZawszeNaSłużbie. Swoją misję wypełnia od 8 lat. W 2017 r. uzyskała status Organizacji Pożytku Publicznego i została wpisana na listę Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej jako uprawniona do otrzymywania 1%. Środki przekazane za rozliczenie zeszłorocznego podatku przeznaczy m.in. na pomoc chorym dzieciom.

Kiedy zdecydujesz się ją wesprzeć, przy wypełnianiu formularza PIT podaj numer KRS: 0000499069.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI PRACOWNICZEJ

dla osób zrzeszonych w SEKCJI ZAWODOWEJ INFRASTRUKTURY KOLEJOWEJ
oraz w sekcjach zawodowych będących członkami
KRAJOWEJ SEKCJI KOLEJARZY NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Szanowni Państwo.

Program ubezpieczenia odpowiedzialności pracowniczej dla osób zrzeszonych w Sekcji Zawodowej Infrastruktury Kolejowej oraz w sekcjach zawodowych będących członkami Krajowej Sekcji Kolejarzy NSZZ „Solidarność” ma na celu minimalizowanie Państwa strat finansowych, powstałych wskutek nieprawidłowego wykonania obowiązków służbowych

Ubezpieczyciel, Generali T.U. S.A., odpowiada za szkody wyrządzone przez pracownika w miejscu pracy, spowodowane przez członków SZIK wykonujących pracę zarówno w terenie, np. maszynistów, dyżurnych ruchu, dróżników przejazdowych, nastawniczych, toromistrzów, maszynistów, specjalistów ds. wsparcia technicznego; jak też w biurze, np. specjalistów ds. kadr i płac, księgowych, specjalistów ds. zarządzania projektami oraz pracowników administracyjnych.

Generali T.U. S.A. skutecznie wypłaca odszkodowania w momencie, gdy jego członkowie znajdują się w trudnej sytuacji. Gdyby mieli Państwo potrzebę skorzystać z ochrony, jaką daje polisa, niezbędne będzie dopełnienie formalności wynikających z procedury zgłoszenia szkody.

W przypadku zdarzenia, w związku z którym pracodawca wystąpi do Państwa z roszczeniem wynikającym z Kodeksu Pracy (art. 114-119), nasi pracownicy dołożą wszelkich starań, aby wspomóc Państwa w całym procesie zgłaszania szkody.

W przypadku wystąpienia szkody, jej likwidacja będzie odbywała się zgodnie z następującą procedurą:

1. Ubezpieczony powinien niezwłocznie zgłosić szkodę do brokera B&K Brokerzy i Konsultanci Sp. z o.o. (formularz zgłoszenia szkody dostępny na stronie <http://www.plk.ksk.org.pl> w zakładce „Ubezpieczenia”).

2. Zgłoszenie szkody wraz z wymaganą dokumentacją należy przekazać do B&K Brokerzy i Konsultanci Sp. z o.o. w wybrany sposób:

a) pocztą elektroniczną: szkody@b-i-k.pl;

b) listem poleconym pod adresem biura: B&K Brokerzy i Konsultanci Sp. z o.o. ul. Nowogrodzka 56a, 00-695 Warszawa;

c) osobiście w siedzibie firmy B&K Brokerzy i Konsultanci Sp. z o.o., ul. Nowogrodzka 56a w Warszawie.

3. Na podstawie przesłanego zgłoszenia szkody oraz dołączonej dokumentacji broker w imieniu ubezpieczonego zgłasza szkodę do ubezpieczyciela.

4. Towarzystwo nadaje numer sprawy oraz weryfikuje przesłane dokumenty. Następnie przesyła do brokera informację z potwierdzeniem rejestracji zgłoszenia oraz z prośbą o ewentualne uzupełnienie wymaganej dokumentacji, w celu dalszego procesowania szkody.

5. Ubezpieczyciel weryfikuje szkodę, a broker koordynuje przebieg jej likwidacji (między innymi w kwestii wszelkich terminów zwią-

zanych ze sprawą, jak również oczekiwanej dokumentacji). Broker informuje ubezpieczonego, jakie ewentualne dodatkowe dokumenty winien zgromadzić oraz na bieżąco prowadzi nadzór merytoryczny przebiegu procesu likwidacji szkody.

Dzięki przystąpieniu do programu zyskują Państwo możliwość korzystania z profesjonalnej obsługi i wsparcia w przypadku zaistnienia szkody. W każdym momencie mogą się Państwo zgłosić do ekspertów z firmy B&K Brokerzy i Konsultanci Sp. z o.o., którzy obsługują program. Broker doradzi najlepsze rozwiązanie, wskaże kolejne kroki i będzie monitorował cały proces, kontaktując się w Państwa imieniu z ubezpieczycielem.

Zachęcamy do korzystania z oferty i kontaktu z brokerem Marią Brzeską, reprezentującą firmę Brokerzy i Konsultanci – email: m.brzeska@b-i-k.pl, tel.: 22 622-05-42 lub ze Zdzisławem Jasińskim prowadzącym sprawę ubezpieczenia w Sekcji Zawodowej Infrastruktury Kolejowej NSZZ „Solidarność” – email: Jzdzislaw23@wp.pl, tel.: 608 014 342.

**Eksperci w ubezpieczeniu
odpowiedzialności pracowniczej**

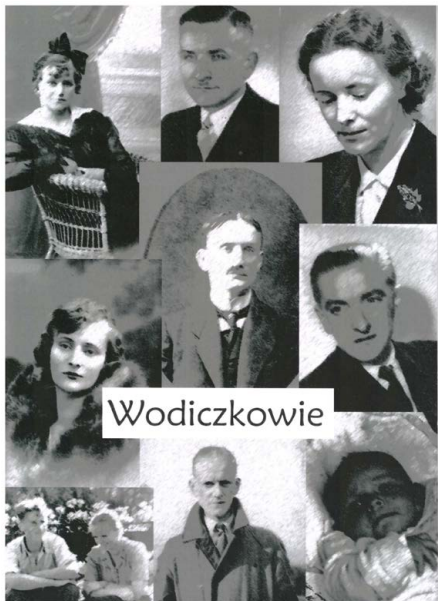
WYDAWCA: Sekcja Zawodowa Infrastruktury Kolejowej NSZZ „Solidarność”, ul. Targowa 74, 03-734 Warszawa; tel.: 22 473 26 82, www.plk.ksk.org.pl. Redaguje zespół: Henryk Sikora, Zdzisław Jasiński, Stanisław Kokot, Marek Moczulski (koordynator projektu).

DRUK i SKŁADANIE: Agencja Reklamowo-Wydawnicza NAVIA s.c. Halina Cygnarowicz, Anna Tereszyńska, ul. Wojewódzka 24/3, 40-026 Katowice; tel.: 32 782 61 62, www.navia.pl. Koordynator projektu: Anna Tereszyńska.

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania zmian tytułów i w tekstach.

150 LAT KOLEJÓWKI

EUGENIUSZ WODICZKO

W półtorawieczu warszawskiej „Kolejówki” – rok założenia 1873 – wpisuje się wiele wspaniałych życiorysów. Wychowankami szkoły byli m.in. poeta Konstanty Ildefons Gałczyński, przemysłowiec Stefan Jabłkowski, podróżnik Aleksander Janowski, malarz Władysław Podkowiński, lekkoatleci Zenon Nowosz i Marian Woronin. W „Kolejówce” uczyli m.in. kompozytor Zygmunt Noskowski, językoznawca Stanisław Szober i lekkoatleta Stefan Ołdak. Niektórzy absolwenci wracali do szkoły, by w niej uczyć. Jednym z nich był Eugeniusz Wodiczko

Urodził się w Warszawie 14 sierpnia 1903 r. Przebył drogę zawodową, podobną do kariery swojego ojca, Franciszka. Wydział mechaniczny Państwowej Średniej Szkoły Technicznej Kolejowej w Warszawie ukończył w 1922 r. Następnie studiował na Wydziale Nauk Politycznych i Społecznych Wolnej Wszechnicy Polskiej, w 1925 r. ukończył kursy naukowej organizacji pracy, w 1926 r. rozpoczął naukę w Szkole Podchorążych Rezerwy Saperów Kolejowych. W 1927 r. odbył praktykę jazdy na lokomotywach, a w latach trzydziestych, w godzinach pozasłużbowych, ukończył kursy spawania i cięcia metali, aby tę dziedzinę technologii wykorzystywać w naprawie taboru kolejowego. W 1934 r. ukończył kursy przeciwpożarowe organizowane przez Związek Straży Pożarnych. W latach 1937-1939 uczestniczył w korespondencyjnym kursie dla inżynierów elektryków organizowanym przez Sek-

cję Polską Instytutu Politechnicznego w Paryżu. W 1934 r. uzyskał, jako jeden z pierwszych, tytuł i uprawnienia mistrza rzemiosła spawalniczego.

Intensywne kształcenie szło w parze z karierą zawodową i działalnością społeczną. Pracował w Warszawskiej Spółce Akcyjnej Budowy Parowozów, Warsztatach Głównych I klasy Warszawa Praga, gdzie pełnił obowiązki szefa obrony przeciwpożarowej i sekretarza Koła Ligi Morskiej i Kolonialnej. Po II wojnie światowej wrócił do pracy w PKP. Z Warszawy został przeniesiony do Warsztatów Głównych I klasy w Bydgoszczy. Przeprowadził się tam z rodziną. Stał na czele miejscowej orkiestry. Zaczął pracować jako wykładowca w zakładowej szkole zawodowej przy Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego w Bydgoszczy. W 1949 r. uzyskał dyplom nauczyciela chemii z materiałoznawstwem i fizyki z maszynoznawstwem w średnich szkołach zawodowych. W następnym roku na Politechnice Warszawskiej obronił dyplom inżyniera w zakresie parowozów, obróbki metali i materiałoznawstwa.

W 1958 r. Wydawnictwa Komunikacji i Łączności przygotowały podręcznik Eugeniusza Wodiczki pt.: Przeglądy i naprawy rewizyjne parowozów. Pisał artykuły do „Kolejowego Związkowca” oraz „Kolejowego Przeglądu Mechanicznego”. Choć w 1967 r. osiągnął wiek emerytalny, rozpoczął pracę jako nauczyciel przedmiotów zawodowych w Technikum Kolejowym w Warszawie, w którym pracował przez kolejne... dwadzieścia lat. Był kierownikiem warsztatów. Przewodził chór szkolny. W 1998 r. uczestniczył w spotkaniu z okazji 125-lecia „Kolejówki”.

Zmarł w Warszawie 18 czerwca 1999 r. Został pochowany w grobie rodzinnym na warszawskim Bródnie (kw. 29E/1/23).

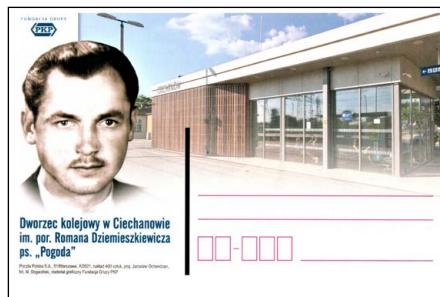
Tekst i fot. Marek Moczulski

W notatce wykorzystałem informacje z wydawnictwa okolicznościowego „Wodiczkanie” autorstwa Danuty Michalik, która serdecznie zaprasza do prowadzonej przez siebie Izby Muzealnej Wodiczków w Wołominie Aleja Armii Krajowej 43, tel. 601 281 581, e-mail: oda@fundacjaoda.pl.

PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKŁĘTYCH

ROMAN DZIEMIESZKIEWICZ

„Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych ma być wyrazem hołdu dla żołnierzy drugiej konspiracji za świadectwo męstwa, niezłomnej postawy patriotycznej i przywiązania do tradycji niepodległościowych, za krew przelaną w obronie ojczyzny” – napisał w lutym 2010 r. prezydent Lech Kaczyński, który podjął inicjatywę ustawodawczą w zakresie uchwalenia tego święta. Ta idea, podtrzymana przez prezydenta Bronisława Komorowskiego, została zrealizowana ustawą z 3 lutego 2011 r. O wprowadzenie tego święta ubiegał się również prezes Instytutu Pamięci Narodowej, Janusz Kurtyka.

Wśród tych, którzy oddali swe życie w obronie Ojczyzny był Roman Dziemiszkievicz, pseudonim „Adam”, „Pogoda” (ur. w Zambrowie, 1918 – zm. w Ciechanowie, 1945). Przyszedł na świat jako syn żołnierza Białej Armii, Adama Dziemiszkievicza. W okresie okupacji niemieckiej był m.in. komendantem Powiatu Ostrołęka Narodowych Sił Zbrojnych. W nocy z 1 na 2 maja 1945 r. dowodził akcją rozbicia aresztu Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Krasnosielcu. Dowodzony przez niego oddział (ok. 60 żołnierzy) uwolnił 42 działaczy AK i NSZ. Z uwolnionych więźniów Dziemiszkievicz sformował oddział partyzancki, którym następnie dowodził. Był komendantem Powiatu Ciechanów NSZ. Został zamordowany przez żołnierzy Armii Czerwonej jesienią 1945 r. w pobliżu dworca kolejowego w Ciechanowie. Został pochowany w tym mieście, na cmentarzu parafialnym przy ul. Płońskiej.

Porucznik Roman Dziemiszkievicz 23 października 2021 r. został patronem dworca kolejowego w Ciechanowie. Odświeżono też poświęconą mu tablicę pamiątkową.

Red.